

"העולם הזה", שבועון החדשות הישראלי • המערכת והמינהלה: תל אביב, רחוב גורדון 3, טלפון 243386 • תאריך: 136 • מען מברקי: "עולמפרס" • מודפס ב"רפוס החדש" בע"מ, תל אביב, רחוב בר אביגדור • הפצה: "גד" בע"מ • גופות: "צינוקגרפיה לפפי בע"מ" • העורך הראשי: אורי אבנרי • המוציא לאור: העולם הזה בע"מ

קרא קרי

כאשר נפגשים בימים אלה קציני צה"ל, בשירות פעיל או במילואים, נסבה השיחה, כמובן, על המצב הביטחוני, הביעיה הפלסטינית, ונושאים דומים. אך במקום או במאוחר, במהלך השיחה, זורק משהו את המילה: "קראתם את הסידרה של עמידור?"

במרוצת השנים פירסם העולם הזה סדרות רבות, מהן סנסציוניות יותר ואקטואליות יותר. אך נדמה שמעולם לא פירסמו סידרה שעוררה תגובה מיוחדת כמו זו. עמידור אינו כותב בסיגנון של סימנות מלהיבות. יש בכתבותיו סנסציות רבות, שלא פורסמו מעולם — אולם אלה חברות בהרצאה מיקצועית עניינית של המילחמה והקרבות. (כך, למשל, גילה בשבוע שעבר, לראשונה, את הוויכוח הסודי שהתנהל בצמרת צה"ל, לפני מילחמת ששת הימים, על כיוון המאמץ העיקרי של המיתקפה בדרום). מה, אם כן, מעורר את התגובה?

כפי שהבטחנו עם ראשית פירסום הסידרה, היא פותחת פרק חדש בעיתונות הישראלית: פרשנות צבאית מיקצועית, שאינה בגדר רכילות על מפקדים, או גילויים בנושא "עכשיו מותר לגלות", אלא ניתוח מיקצועי של הצלחות וכישלונות צה"ל.

ענף כזה לא היה קיים לפני מילחמת יום הכיפורים, מפני שאיש לא העז לפתח גזע בפרה הקדושה ולמתוח ביקורת צבאית-מיקצועית על מיבצע כלשהו של צה"ל. עמידור עצמו ניסה זאת פעם, מעל עמודי עיתון יומי, אך הושקע מייד, כאשר אישיות צבאית בכירה טילפנה לעורך.

עכשיו מסתבר כי המילחמה האחרונה נתנה לא רק את הדחיפה לעריכת ביקורת, אלא גם את הנכונות מצד מפקדי הקצונה בקבע, בסדיר ובמילואים לקרוא את הדברים. לחשוב עליהם ולבחון אותם. היינו סקרנים מאוד לדעת מה תהיה תגובת הציבור הזה, ובייחוד של הקצונה הבכירה, על מאמרים נוקבים אלה, שאינם חסים על איש, והבוחנים את הדברים ללא רחמים.

היה ברור לנו שאם יכללו המאמרים שיבושים עובדתיים, אידיוקים או סילופים כלשהם, יירד עלינו מיד מטר של הכי הוות נזעמות. אחרי הכל, ככל אחד מן הקרבות המתוארים תשתתפו מאות קציני גיס ואלפי חיילים, המכירים את העובדות לפחות חלקית.

לשימתנו, ואפילו קצת להפתעתנו, לא קיבלנו עד היום אף תיקון עובדתי אחד. זוהי מחמאה ליסודיותו הבלתי-רגילה של עמידור, הבוחן את הדברים בקפדנות בלתי-מתפשרת, לפעמים תוך חיפוש אחרי עובדות שאינן קיימות בכתובים, או החבויות במיסמכים שאינם פתוחים לעין.

הפי תהרים המגיעים אלינו במילכתבים, בשיחת עם קצינים, בפגישות עם קצינים וחיילים בשדה — מסתבר כי הוג המיתקפה בסידרה זו גדל משבוע לשבוע. מדי-פעם פונה אלינו קצין בבקשה: לספק לו בדיעבד את הכתבות הראשונות של הסידרה, מכיוון שהחל מעיין בה רק החל בכתבה הרביעית או החמישית. מפה לאוזן נמסר, בחוגים הצבאיים, גם באותם שאינם אורדים בדרך כלל את העולם הזה, כי מותרים לקרוא, כיצד השפיע כל זה על עמידור עצמו, שהיה יודע עד כה רק בחוגים מצומצמים, ועכשיו הפך שמידבר בחוגים ביטחוניים?

התיקשות בין הפרשן ובין הקהל שלו לא היה חדיסטרית. מסתבר שעמידור לא רק הזין, אלא גם ניזון. עוד בראשית הפירסום הצענו, שכל מפקד אשר יראה עצמו נפגע מכתבה זו או אחרת, או תרצה להסביר את המאורעות מן הדרך, ישלח לנו את השגותיו. הבטחנו לפורסמן במלואו, אבל קרה משהו הרבה יותר מעניין.

קצינים אחדים, וביניהם אלופים מהוללים שמיבצעיהם משמשים נושא לכתבות עמידור, התרשמו מרצינות גישתו גם כשלא הסכימו לדבריו. הם פנו אליו, המיניו אותו אליהם, העמידו לרשותו חומר חדש שלא פורסם מעולם, או הסבירו את שיקוליהם בשעת מעשה, כפי שהיו ב"ערפל הקרב". בכמה מהודומות הללו נוצר מעין מגע חשמלי, שהדליק את שני הצדדים.

אחרי פגישה כזאת, עם אלוף חשוב, וודה בפנינו עמידור: "תשמעו, איש הוכיח לי של צדקת כמות מסקנות". הוא אמר זאת לא בצער, אלא בהתלהבות, מפני שסינה חשוכה נוספת של ההיסטוריה הצבאית הוארה באור חדש, והדבר איפשר העמקה נוספת של הניתוח הענייני. הדבר התבטא בכתבות הבאות.

לנו נותנת העבודה על סידרה זו — בה שותפים כמה מחברי המערכת, עורכים, משרטט-מפות ועוד — סיפוק בלתי-רגיל. נראה לנו שאנו ממלאים כאן תפקיד חיובי ביותר — לטובת המדינה, לטובת צה"ל, לטובת ההיסטוריה ולטובת אותם הקוראים שיצטרכו, אולי, לקבל מחר החלטות צבאיות גורליות.

אורי אבנרי

פני המיפלצת

תמיד חיספתי בנרות את אויב המדינה מס' 1. העליתי כל מיני שמות. נאצר, סאדאת, עראפאת, אורי אבנרי, עמוס קינן, סילבי קשת — ולא כך. עורכי הצהרונים הנכבדים, האדון הר"ר הרצל רוזנבלום, האדונים שמואל שניצר ושלום רוזנפלד, גילו לי סוף-סוף: אויב המדינה מס' 1 הוא השכיר, הוא-הוא אשר מסכן את התוכנית הכלכלית החדשה של החבר רבינוביץ.

הוא מבזבז מיליונים בתוכניות כושלות. הוא מקבל מאות אלפי לירות בתור עמ' לה. הוא נוסע פעמיים בשנה לחו"ל. הוא בונה פנטהאונים. הוא מבקר במיסעות יוקרה. הוא משקיע בנת"ד — ועוד יש לו החויפה לטעון שאין לו כבר ממה להירי את רמת-החיים.

רב רזון, תל אביב

פוחרי הנשק

וסוחרי הבונדס

חזרתי מברזיל. נתקלתי שם בשערורייה הקשורה בישראל, הגשתי עליה תלונה לאחד משירי ממשלתי-ישראל, אך הוא השיב לי שזה בסדר.

ישנו שם ישראלי אחד שמוכר איגרות בונדס, הרוויח לכיסו במשך שנה מיליון וחצי דולר.

לאחר הגילוי שלכם על סוחרי-הנשק (העולם הזה 1940, 1939), אתם צריכים להקור בעיסקיהם של סוחרי הבונדס בי חו"ל. תגלו פרשיות מסמרות-שיער, הי קשורות בקרנות ההתרמה לישראל.

קורא, תל אביב

על השבון המדינה

נודע לי על מיקרה של עולה-חדש, העומד לעשות הון על חשבון המדינה והעם: לפני שלוש שנים רכשה מיספח"ת בירושלים דירה בת שלושה חדרים בשטח של 125 מ"ר, במחיר 85 אלף ל"י — מזה 54 אלף ל"י משכנתה. כיום בדעת המיפחה לעזוב את הארץ, ולמכור את הדירה במחיר 340 אלף ל"י.

אני שואל: האם זה לא עוול שאורח אמריקאי אמיד, עורך-דין במיקצועו, יבוא למדינה לה הוא לא תרום כלום, יחזור לאמריקה עם רווח של כרבע מיליון ל"י? האם אין במדינה חוק שיעצור בעד הג'ל מלמכור? האם לא קיימת רשות שתיקח את הדירה חזרה מהעולה שורד?

קלי מזרחי, ירושלים

העם איכר

את הצפון

אני חושב שהעם איבד את הצפון. כל אחד חי לעצמו. אין אחדות, אין אחווה בעם. זה לא העם היהודי שקיבל את מדינת-ישראל, ואלה לא היהודים שציפו מהם להיות עם-סגולה.

היום, כשאני פותח את העיתון וקורא על המצב הכלכלי והחברתי של המדינה, אני מזדעזע.

כשאני מדבר עם אזרחים על הנושא הם עונים לי "מה לעשות?" תשובה כזו היא לא תשובה. זוהי בריי חה המצמיאות, במדינתנו הדמוקרטית אנחנו נחליט מה לעשות, ולא ניתן ל"אזרחים לגזול את כספנו וללעוג לנו מאחרי הגב.

נעים שימחון, ד"צ 3330, צה"ל

פולמוס עמידור

לאחרונה, עם פולמוס-עמידור, הח"ל לטתי לבדוק קצת את הרקע למיבצע-סיני וקראתי, בין השאר, את העולם הזה 1930 ובו מאמר של אורי אבנרי על יומני-שרת, וכן הצלחתי להשיג ולקרוא כמה גיליונות העולם הזה משנת 1955.

בהולנס הזה הטעי, מיספר 1930, כתב אורי אבנרי שהמהגרים הישראליים לא היו מוכנים להיפגש עם גאמל עבדאל-נאצר מפני שחששו שפגישה כזו תאלץ אותם לעשות ויתורים שלא היו לרצונם. הרשוני לשאול שתי שאלות-תם:

(1) איך, על רקע זה, יכול אבנרי, בי הנדון משנת 1955, להטיף למילחמת-מנע ישראלי?

(2) איזה ויתורים יכולנו לעשות לער"ב כיום בשנת 1955, בלי סיני, בלי גולן, בלי גדה, בלי שארם? או היה שום איום על חופש-השייט; אם במדינה פלסטינית מדובר — כי אז היו המיצרים צריכים

להקים אותה בעזה שבשליטתם; ואשר לגולן, הרי אנחנו היינו צריכים לדרוש מהטורים את הוויתור של הפסקת הפגזת היישובים.

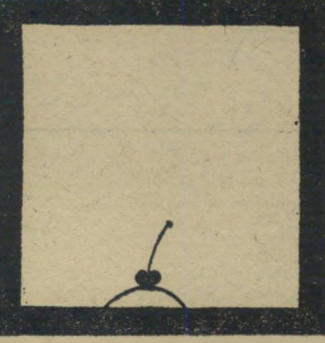
גדעון שמרן, תל אביב

● הקורא שטרן אינו מטיב לקרוא. (1) אבנרי לא הטיף מעולם למילחמת-מנע. בסידרה ארוכה לפני מיבצע-סיני ניתח אבנרי את האלטרוניבות השונות, ובכללן מילחמת-מנע, והגיע למסקנה ש"הדרך הטובה ביותר היא שלום. הוא גם הגיש תוכנית כיצד להשיגו, בעזרת ה"פלטטינים".

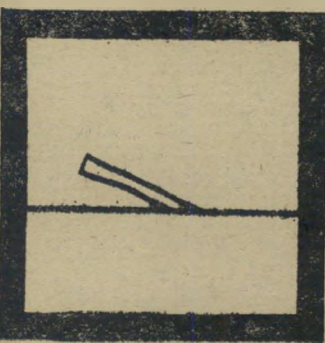
(2) אבנרי הציע לבסס את השלום עם גמאל עבדאל-נאצר על פיתרון בעיית הפליטים והשתלבות ישראל בחזית אפ-רו-אסיאתית, המצרים, אגב, אכן הקימו אז ישות פלסטינית נפרדת בעזה. (המשך בעמוד 8)

קשקשת 1942

הפעל את דימויך ונסה למצוא לציור שלמטה כותרת מתאימה, אשר תסביר מה אתה רואה בו. הצעות לכותרות יש לשלוח לפי הכתובת: "קשקשת", ת.ד. 136, תל אביב. התב"ר דרות הקולעות ביותר תפורסמה, ובעליהן יוכו בכרטיס כניסה זוגי לקלנוע דרייב אין בתל אביב, קול-נועה-מכוניות היחיד בישראל.

קשקשת 1940

- מיגדל פינה בשנת אלפיים. יוסי שימחון, המאגפוס 11, ת"א
- גורד-שחקים קצרוואי, מחפש את הלירה שנפלה לו. שרה בן-יאהרון, רח' בבלי 44, ת"א
- ארובת רידינג בשעת מנוחה. אפרים בן-יאהרון, רח' ישעיהו 14, בני ברק
- מקלו הטובע של מתנחל זקן שפונה עליידי חיילינו. פרלשטיין 11, בת"ם
- אונייית הכלכלה הישראלית בי טביעתה. לביא נפתלי, רח' אחוזה, כרכור

השבוע ב"דרייב אין"
בשעה 5.00
"פסטיבל"
הציפור המנקרת"
בשעות 9.45 - 7.15
באד ספנסר, טרנס היל
"הזהרו אנחנו עצבנים"